beschouwingen heeft te houden om de gevolgen van een afwijking te overzien. Daartoe is noodig hetgeen ik reeds hiervoren betoogde, dat die stukken zoo mogelijk aansluiten aan de eigen mentaliteit van den bepaalden ondernemer. En ga ik nu die mentaliteit na dan geloof ik zeer zeker, dat het overgrootste deel van alle ondernemers, die zaken met verschil in bedrijfsdrukte in de verschillende maanden des jaars beheeren, spreken van verliesgevende en winstgevende maanden en dat het een moeilijkheid op zich zelf blijft den bedrijfsleiders aan het verstand te brengen, dat die verlies gevende maanden eigenlijk ook winstgevende maanden zijn. Zij houden zich vast aan de realiteit van hetgeen zij zien en ik ben van meening, dat wij hen, ter wille van het doel dat wij met het samenstellen der stukken beoogen, daarbij hebben te volgen; zoolang dat doel nog wordt bereikt.

De Heer *Meijer* houdt met de mentaliteit der bedrijfsleiding geen rekening. Hij definieert het begrip winst, het begrip kostprijs, leidt daaruit de beteekenis van het woord winstoverzicht af en zegt nu: wat gij geeft is geen winstoverzicht. Ik kan hem in zijn theoretisch betoog groot gelijk geven maar antwoord daarop: wat gij geeft is niet wat de praktijk verlangt, hoe gij dit overzicht noemt laat de praktijk onverschillig, is het door haar verlangde tusschentijdsche overzicht geen winstoverzicht noem het dan anders, maar een overzicht, waarvan het resultaat is, dat de bedrijfsleiding haar praktisch denken moet regelen naar Uw theoretisch inzicht bevredigt haar niet en schept voor haar de mogelijkheid van vergissingen. De praktische waarde van het door U geleverde werk wordt er door verminderd.

Ligt er in eenige onderneming geen hinderpaal in den weg om de theoretisch juiste inzichten door te voeren dan kan dit worden gedaan, maar meestal zullen naast het praktische bezwaar hiervoren uiteengezet zich ook nog de theoretische bezwaren door den Heer *Meijer* aangehaald voordoen en daarom zal het aantal gevallen, dat met vrucht de door hem voorgeschreven methode kan worden gevolgd, wel gering blijven.

En in het bijzonder in het aangehaalde voorbeeld zal dit wel het geval zijn. Van kostprijzen is hier al zoo geen sprake. De winst is, als bestaande grootendeels uit provisies, recht evenredig met den omzet. Bij goed beheer stijgen de kosten, niet evenredig met den vergrooten omzet. Wat is nu duidelijker een gedetailleerd overzicht van werkelijk bestede kosten en behaalden omzet over eenige maand en over het afgelopen jaar-gedeelte tot en met die maand, een en ander in vergelijking met overeenkomstige perioden van vorige jaren, uit welk overzicht ten slotte een cijfer over of tekort resulteert, of een theoretische winstberekening in den geest van den Heer *Meijer*, waarvan het voordeel zou zijn, dat zij de theoretisch „juiste winst” geeft, doch welker cijfers niet door één factor de absolute daling of stijging doch door meerdere factoren tegelijk worden beïnvloed? Ik blijf van meening, dat de bedrijfsleider aan den eenvoudigsten weg, die tot zijn doel voert, de voorkeur blijft geven en dat deze hier dus de juiste is.

T. K.

GEVAL VI

Is de verantwoordelijkheid van den commissaris die oud-accountant der onderneming is grooter dan die van zijn collega's niet accountants?

Het mag wel een algemeen erkend beginsel heeten dat de accountant eener N.V. niet tegelijkertijd zitting kan hebben in het college van commissarissen. Velen onzer hebben ook persoonlijk buiten alle voorschriften om bezwaren tegen het aanvaarden van eenig commissariaat.

Dezer dagen deed zich echter de volgende vraag voor; indien de accountant eener onderneming na als zoodanig zijn ontslag genomen te hebben benoemd wordt tot lid van den Raad van Commissarissen rust op hem dan uit hoofde van het feit dat hij

accountant zijnde en in het bijzonder vroeger accountant van dezelfde onderneming is geweest een grotere verplichting dan normaal op een commissaris rust m. a. w. is het billijk van hem te verlangen dat hij zijn oude verantwoordelijkheid blijft dragen?

In een bespreking onder vakgenooten werd de vraag door één groep bevestigend door een andere groep ontkennend beantwoord.

Ter verdediging van het standpunt van hen die ontkennend antwoordden werd aangevoerd, dat van een accountant lid zijnde van b.v. een ethische vereniging, welke de leden bij toerbeurt met de controle van de boeken van den penningmeester belast, toch niet zal worden verlangd dat hij, nadat hij zijn beurt heeft gehad een andere, grotere verantwoordelijkheid draagt dan zijn medeleden?

Zij die de vraag bevestigend beantwoordden stelden zich op het standpunt dat het publiek geen onderscheid zal maken tusschen de verantwoordelijkheid in nieuwe en oude functie en zal meenen juist op grond van de omstandigheid dat een public-accountant lid van het college van commissarissen is een uitgebreider vertrouwen te mogen stellen.

Ik stel thans de vraag, wat is hieromtrent Uwe meening?

T. K.

UIT HET BUITENLAND

Red.: J. E. ERDMAN, C. A. HUYSMAN en C. J. MEYER
(Bijdragen en mededeelingen zende men aan den Secretaris der Redactie)

De Accountant bij liefdadigheidsinstellingen

In „the Journal of Accountancy” van Juni 1929 komt een artikel voor van *Charles E. Mather* over „Benevolent Organizations and their Accountability to their Supporters”, waarin ook enkele opmerkingen worden gewijd aan de accountantswerkzaamheden bij dit soort instellingen.

Schrijver wijst er eerst op, dat het liefdadige publiek recht heeft op meer publicatie van de zijde dezer instellingen, dan tot nu toe geschiedt.

Ten minste zou men volgens hem kunnen verlangen:

1. Minstens één keer per jaar toezending van een verslag (hoe beknopt ook) aan alle donateurs.
2. Onafhankelijke regelmatige inspectie of controle, minstens jaarlijks.
3. De leiding in handen van bekwame, verantwoordelijke personen en persoonlijk, regelmatig toezicht door Bestuur of Commissarissen.
4. De gelden niet in verkeerde verhouding te besteden aan collectiekosten, kantoor- en leidingkosten enz.
5. Alle stortingen in de kas van de instelling komen en bestemd worden voor haar wettelijke doeleinden.

Vervolgens vraagt schrijver zich af „wat certificeert de accountant meestal” en komt hierbij tot de conclusie, dat er een zeer groote verscheidenheid in de verklaringen, welke in de verslagen van deze instellingen worden gepubliceerd, bestaat.

Door de accountants wordt z.i. lang niet altijd erkend, dat het publiek dikwijls een veel te groot vertrouwen stelt in deze accountantsverklaringen, omdat dit niet gerechtvaardigd wordt door het door den accountant ingestelde onderzoek.

Daar de accountants zelve meestal weinig of niets voor de controle ontvangen, zal immers onwillekeurig geen volledig onderzoek worden ingesteld; nagelaten zal bijv. worden de controle op de event. magazijnverantwoording of Debiteuren-administratie.

Maar al checkt hij dit alles, dan is nog niet het negatieve bewezen, nl. of er geen giften buiten de boeken zijn gehouden.

De eenige manier om hieromtrent zekerheid te verkrijgen.

zou zijn, dat elke donateur zelf of door een gemachtigde zich zou kunnen overtuigen of zijn gift in de kas is verantwoord.

Afgezien van de daartegen aanvoeren nadeelen, zooals de kosten daaraan verbonden en de ongewenschte publiciteit, beveelt schrijver daarom aan of een gedetailleerde lijst van giften te hechten aan het accountantsrapport, dan wel deponering van een dergelijke lijst bij een in te stellen centraal informatiebureau, ten gerieve van donateurs van liefdadigheidsinstellingen.

Ook al zal het publiek weinig van dit controlemiddel gebruik maken, de preventieve werking ervan is toch van waarde, terwijl de kosten in verhouding tot het geheel niet zoo groot zullen zijn. Tegenover het gevende publiek is deze publicatie een imperatieve verplichting.

Teneinde geen noodloze gelegenheid tot fraudeering te geven, moet bovendien het publiek er o.a. steeds op gewezen worden:

- 1°. nooit contant te geven, maar steeds per cheque (of giro) te betalen;
- 2°. cheques nooit betaalbaar te stellen aan penningmeester of andere personen, maar steeds aan de instelling zelve; Hieraan zouden wij willen toevoegen:
- 3°. indien publicatie der giften wordt toegepast, nooit zijn gift te laten vermelden onder de letters X of N.N. of onder een algemeen motto.

De accountants moeten daarnaast meer aandacht besteden aan hun verklaringen, waarvoor schrijver een standaard als minimum zou willen vaststellen.

Zij moeten aandringen op bovenbedoelde publicatielijst van ontvangsten en nagaan of het totaal dezer lijst overeenkomt met het totaal per kas verantwoord.

Eventueel zouden zij kunnen bewerken, den datum van afsluiting bij de instellingen zoo te kiezen, dat de door het accountantskantoor te verrichten werkzaamheden niet samenvallen met den drukken tijd der accountants.

Deze datum kan samenvallen met den besten tijd voor het bestuur van een liefdadigheidsinstelling n.m.l. na de zomer- of wintercampagne bijv. 31 October of 30 April.

L. A. B.

REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFT-LITERATUUR OP HET GEBIED VAN ACCOUNTANCY EN BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

Redactie: **Mej. Dr. R. PHILIPS** en **Drs. G. L. GROENEVELD**
voor bedrijfseconomie en **J. P. DE HAAN** en
J. C. SPANGENBERG voor accountancy

(De Systematiek, welke in dit repertorium wordt gevolgd, is uiteengezet in het nummer van Januari 1929 van dit blad)

A. ACCOUNTANCY

II. HET ACCOUNTANTSBEROEP

The accounts of executorships and will-trusts

Cravens, G. — Het is gewenscht dat steeds accountants benoemd worden voor het inrichten en nazien van de rekening en verantwoording van den executor testamentair.
A II 1 (A 33) *The Inc. Accountants' Journal Mei 1929*

✶ The future of the accountancy profession

Spicer, E. E. — Wettelijke regeling van het accountantsberoep is onafwendbaar, indien de „Average Standard” vermindert. Schrijver adviseert verhooging van de „Average Standard”, uitbreiding der werkzaamheden van den accountant zooals voorlichting bij samenstelling van testamenten — vennootschapscontracten — successierechten — trustvorming etc. Het afleggen van mondelinge verklaringen op aandeelhouders vergaderingen is gewenscht. Specialisatie van den

accountantsarbeid met als gevolg vorming van groote accountantsfirma's is te verwachten.

A II 4 (A 33)

The Inc. Accountants' Journal Mei 1929

Samenwerking tusschen public accountant en accountant der Directe Belastingen

A. N. — Beschreven wordt dat de taak van den accountant der Directe Belastingen een geheel andere is dan van den public-accountant en hoe ook de wettelijke regeling van het accountantsberoep dienstgemaakt kan worden aan de samenwerking tusschen den accountant der belastingen en den public-accountant.

A II 4 (A 33)

Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde Juli 1929

III. LEER VAN DE INRICHTING

Beschrijving van de administratie der afdeling „Kapitaalverzekering” van de N.V. „Noord-Brabant”, Maatschappij van verzekering op het leven te Waalwijk

Huyssmans, H. — Slot van een serie artikelen over bovenvermeld onderwerp, waarin de debiteurenadministratie verder wordt uitgewerkt en een schematisch overzicht wordt gegeven van de Administratie.

A III 3 (A 25)

Administratieve Arbeid Mei 1929

Kostprijsberekening voor auto-tractie

Kruuk, F. — Schr. geeft een overzicht van de bij den Reinigingsdienst te 's-Gravenhage gevoerde kostprijsadministratie.

A III 3 (A 25)

De Gemeentefinanciën van 27 Juli 1929

Het intacthouden van het bedrijfskapitaal van een gemeentelijk bedrijf

N. de K. — Uiteengezet wordt hoe en door het gebruik van welke rekeninghoofden in het grootboek steeds kan worden gezien hoe de kapitaalverhouding is tusschen het gemeentebedrijf en de Gemeente.

A III 3 (A 25)

Accountancy Juli 1929

IV. LEER VAN DE CONTROLE

De Accountant en het beheer

Otte, C. J. B. — Behandeld wordt of de accountant zich al dan niet met het beheer moet inlaten. Schrijver komt tot de conclusie, dat dit wel het geval is.

A IV 2 (A 33)

Accountancy Juli 1929

De verantwoordelijkheid van den gemeente-accountant

L(eppink, J. A.) — Van den accountant mag niet worden verlangd, dat hij controle uitoefent op de wijze, waarop de technische controleerende ambtenaren hun taak vervullen.

A IV 2 (A 33)

Financieel Overheidsbeheer van 15 Juli 1929

Uit de financieele huishouding der overheid

Textor, J. H. — Naar aanleiding van de voorgestelde wijzigingen in de Gemeentewet wordt een beschouwing gegeven van de controle op de Gemeente Financiën.

A IV 3 (A 33)

Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde Juli 1929

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

a. ALGEMEENE BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

IV. LEER VAN DEN KOSTPRIJS EN DE PRIJSVORMING

Kosten van wegverbredingen

Luuring, B. B. — De te maken kosten worden in vier groepen onderverdeeld. Hiertegenover staan de ontvangsten, welke men mag verwachten. In de praktijk blijft de nabalculatie meestal achterwege. Schr. tracht voor deze fout bij de behandeling van de financieele resultaten van wegverbredingen een oplossing te vinden, geeft een opzet van de berekening der werkelijke kosten en een vergelijkend overzicht van de lasten en baten volgens begroting en opzet der kosten; buitendien een staatje van begroting der kosten van verbreding.

B a IV 2b (A 24)

Technisch Gemeentebld Juli 1929

Het ontstaan van het inkomen der onderneming

H(uysman), Dr. C. — Schr. geeft een weergave van de meeningen over dit onderwerp in de algemeene economie.

B a IV 8 (A 1)

De Bedrijfseconoom van Juli 1929